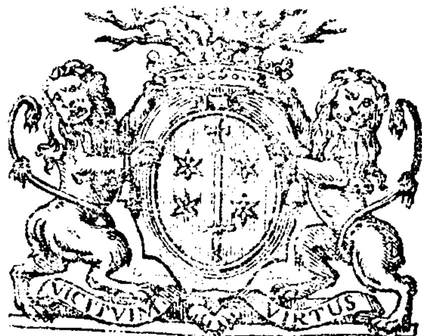
A°. 1858. N°. 220.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 14 September.

Het protocol van de verhandelingen der parijsche Conferentie, of liever een uittreksel uit hetzelve, zal dezer dagen van wege de Regeringen der Staten, welke deel hebben genomen aan het Congres, worden bekend gemaakt.

— Bij het ministerie van Koophandel is thans eene afdeeling gevestigd, welke gelast zal zijn om de aanvragen van de spoorweg-maatschappijen tot het aannemen van uit het buitenland aangevoerd wordende koopwaren tegen de helft der regten te onderzoeken, en deswegens verslag uit te brengen. Op deze wijze wordt te gemoet gekomen aan de bezwaren van de industriëlen, welke bij de ijzergieterijen betrokken zijn, en welke verlangen, dat de maatschappijen in dat opzigt aan een bepaald toezigt zullen worden onderworpen.

In Triest heeft thans de algemeene vergadering plaats van de gemagtigden der duitsche en oostenrijksche spoorweg-maatschappijen, ten einde over derzelver gemeenschappelijke belangen te raadplegen. Deze vergadering is geopend door den vice-president bij de centrale directie der zee-zaken, den ridder *v. Gruttmansthal*. Van alle zijden zijn gemagtigden voor deze bijeenkomst verschenen, en ook de zwitsersche spoorwegen zijn daarbij vertegenwoordigd.

— Naar men verneemt, zal, ter gelegenheid van de geboorte van den Kroonprins, ook een belangrijke maatregel worden ingevoerd, over welken reeds sedert een geruimen tijd is beraadslaagd. De in dat opzigt te wachten verordening betreft den verpligten militairen diensttijd. Deze zal niet alleen worden verkort, maar in al de kroonlanden zullen dienaangaande gelijke en gelijk werkende bepalingen worden ingevoerd.

WEENEN, 15 September.

Op het congres van de gemagtigden der duitsche spoorweg-maatschappijen te Triest zijn niet minder dan een en zestig dergelijke maatschappijen vertegenwoordigd. Ten gevolge eener afzonderlijke uitnoodiging zijn aldaar verschenen gemagtigden van den franschen noordelijken spoorweg; van de vereenigde zwitsersche wegen, en van het oostenrijksche Lloyds. Onder de aanwezigen was ook, gelijk ligtelijk kon worden vermoed, de podesta van Triest, de ridder *v. Tomasini*, tegenwoordig. De vergadering heeft den voorzitter van den Anhaltschen-spoorweg, den heer *Fournier*, tot haren voorzitter benoemd.

— Het russische stoom-fregat *Polkin*, van 44 stukken, is, van Gravosa, ter reede van Triest aangekomen.

BERLIJN, 15 September.

De jonge britsche Prins *Alfred* is thans op het slot Babelsberg bij zijne zuster, de jonge *Prinses van Pruissen*, op bezoek. De jonge Prins *Frederik Wilhelm*, welke uit Liegnitz herwaarts was gekomen, heeft een bezoek afgelegd bij den hooggeachten nestor der duitsche geleerden, *Alexander von Humboldt*, ten einde hem geluk te wenschen met de viering van zijnen negentigsten geboortedag

De *Prins van Pruissen* wordt, met den Aartshertog *Leopold* en de duitsche militaire bonds-commissarissen, zondag uit Silezie gewacht, ten einde zich dadelijk naar Hannover te begeven.

— De presiderende minister *v. Manteuffel*, welke zondag zich in Silezie heeft bevonden om zich met den Prins over eenige staatsbelangen te beraden, heeft zich dezer dagen weder voor eenigen tijd naar zijn landgoed in de Lausnitz begeven. In weerwil van de verschillende in omloop gebragte geruchten, nopens de te verwachten maatregelen, betreffende het beleid der regerings-aangelegenheden na den 23sten October aanstaande, wordt van goederhand verzekerd, dat deswegens nog door geen der daarbij betrokken personen eenige maatregel, veel min eenig besluit is genomen.

BERLIJN, 16 September.

Van goederhand wordt heden gemeld, dat Z. M. de Koning, verzeld door H. M. de Koningin, vermoedelijk binnen veertien dagen, of daaromtrent, eene reis naar Italie zal ondernemen, en wel naar de villa Sommariva, op den oever van het meer van Como (welke villa aan den Erfprins van Saksen Meiningen behoort) ten einde aldaar den winter doortebrengen. Voor het vertrek van Z. M. derwaarts zullen nu waarschijnlijk de vereischte besluiten worden genomen voor de verdere voorziening in het regeringsbeleid, en zal het moeten blijken, in hoeverre de deswegens verbreidde geruchten al of niet gegrond zijn geweest. Zoo veel wordt voor zeker gehouden, dat tot heden toe, deswegens nog geen besluit is genomen.

VAN DEN RIJN, 16 September.

Uit Hamburg wordt gemeld, dat op het stoomschip *Hammonia*, 't welk gisteren namiddag van daar naar Nieuw-York zeewaarts is gestevend, eene ontbranding van buskruid heeft plaats gehad, door welke de kajuiten zijn beschadigd, een reiziger zwaar en drie, benevens een matroos, ligt zijn gewond. De oorzaak van dit onheil was niet bekend. De kajuiten zouden ten spoedigste worden hersteld, derwijze, dat het schip, na verloop van weinige dagen, weder zeewaarts zoude gaan.

— In weerwil, dat, gelijk men zich in Frankfort voorstelt, de zaak van den aanleg der vaste Rijn-brug voor de stad Keulen door een bonds-besluit van den 12den dezer als bepaaldelijk afgedaan moet worden beschouwd, hebben sommige Rijn-schippers op nieuw een bezwaar deswegens ingediend, 't welk, gelijk verzekerd wordt, door een der zuidelijke duitsche Staten zoude worden ondersteund.

Intusschen is men met het plaatsen van het ijzerwerk aan de noordzijde van de genoemde brug, welk gedeelte voor het verkeer der spoorwegen bestemd is, zoo ver gevorderd, dat men de stutten tusschen de beide oostelijke openingen heeft kunnen wegnemen, en dit werk thans alleen op de gemetselde pijlers rust, met eene doorbuiging van niet meer dan een en drie-tienden duim; — welke doorbuiging voor het maximum der te dragen last op 2½ duim is gerekend. Bij die gelegenheid is gevlagd, en is het werkvolk onthaald.

— In duitsche bladen wordt beweerd, dat de laatstelijk in de oostenrijksche staatsdienst tot stand gebragte bezuinigingen 20 millioenen fl. bedragen; — en dat voor de aangekochte oostenrijksche spoorwegen betaald wordt een kapitaal van 60 millioenen, opteleveren in tien jaren, bij gelijke jaarlijksche termijnen, zonder renten.

— Den 11den Augustus hebben de Russen aan den Kaukasus de strijdkrachten van *Schamyl* eene belangrijke nederlaag toegebragt.

PARIJS, 15 September.

In de laatste alhier uit China en de daarbij gelegene gewesten ontvangene berigten komt voor, dat de Koning van Corea een gedeelte van zijn grondgebied aan Frankrijk had aangeboden, opdat die mogendheid gelegenheid zou hebben, zich daar te lande blijvend te vestigen. Te dezer zake wordt aangemerkt, dat de Koning van Corea wel schatpligtig is aan China, maar voor het overige geheel onafhankelijk, wat de administratie van zijne eigene Staten aangaat.

Zooals is medegedeeld, zal, naar aanleiding van het nu gesloten vredes-tractaat, het chinesche tarief der regten van uit- en invoer geheel moeten worden herzien. Het wordt bevestigd, dat eene gemengde commissie te dien einde te Shangaï zal bijeenkomen, in welke Frankrijk, onder anderen, door een hoofd-ambtenaar der douanen zal worden vertegenwoordigd. — Naar men verneemt, zal van wege Engeland den Keizer van China een klein stoomjagt ten geschenke worden aangeboden, geheel gelijk aan het vaartuig, 't welk aan den Keizer van Japan is gegeven.

De minister van Marine heeft besloten, om den franschen maritiemen station te Otaheite te versterken met één vaartuig en heeft gelast, dat de schoner *la Calédonienne* derwaarts zal stevenen.

De genoemde bewindsman heeft verslagen ontvangen uit Cochin-China, onder anderen belangrijke bijzonderheden behelzende omtrent den toestand der katholieken daar te lande. De eerste missien naar Cochin-China en Tonking dagteekenen van het jaar 1615, in welk jaar die beide gewesten, in het belang van Frankrijk, onder de regering van Paus *Alexander VII*, zijn verklaard apostolische vicariaten. In het jaar 1692 zijn die beide vicariaten gesplitst en is het eene, dat der oostelijke provincien, toevertrouwd aan de spaansche dominicanen der Philippijnsche-eilanden, welke hetzelve tot op dit oogenblik hebben behouden. Nadat het fransche katholicismus zich had uitgebreid, zijn de beide vicariaten in 1844 en in 1846 op nieuw in onderafdeelingen gesplitst. Sedert 1659 heeft Cochin-China 17 vicarissen gehad, van welke 15 Franschen, en Tonking 29, van welke 14 Spanjaarden. Vele dezer prelaten zijn voor het geloof gestorven. Uithoofde van de vervolgingen, waaraan 300 priesters en bisschoppen, die meer dan 500,000 katholieken hebben verzorgd, zijn blootgesteld geweest, is besloten tot de spaansch-fransche expeditie, onder het bevel van den admiraal *de Genouilly*, die van den tegenwoordigen Keizer van Cochin-China voldoening zal moeten vorderen, wegens de schending van het tractaat, in 1785 gesloten tusschen Frankrijk en een zijner voorgangers.

— Uit Biaritz wordt gemeld, dat de heer *de Bellecour* zich uit Marseille derwaarts moet begeven, ten einde den Keizer mondelings inlichtingen te geven, nopens zijn wedervaren. Het zeggen is, dat het oorspronkelijke tractaat terstond naar deze hoofdstad is opgezonden en thans in het bezit is van den Keizer te Biaritz. Dit laatste vereischt inmiddels nadere bevestiging. Men blijft verzekeren, dat de betrekking van fransch gezant in China aan den heer *de Bourboulon* zal worden opgedragen.

— Heden is de ministerraad bijeengekomen in het paleis van Prins *Jérôme* en, naar men verneemt, zijn de staathuishoudkundige aangelegenheden in die vergadering weder ter spraak gebragt. Het zeggen is, dat de minister van Financien niet gunstig gestemd is, ten aanzien der vestiging van vrijhavens in Algerie en de invoering van een meer liberaal handels-stelsel daar te lande. De zaak geeft alzoo steeds aanleiding tot verschil van gevoelens en men is niet vreemd van het denkbeeld, dat de Staatsraad zal worden geroepen, om dienaangaande eene beslissing te nemen.

— De vraag, welke personen tot Hospodars der Donau-Vorstendommen zullen worden benoemd, geeft steeds aanleiding tot zeer verschillende opgaven. Naar men thans vrij algemeen verzekert, zullen de Prinsen *Sturdza* en *Ghika* de candidaten zijn, welke zullen worden ondersteund door den invloed van Frankrijk. Daarentegen zullen de Prinsen *Stirbey* en *Bibesco* kunnen rekenen op de ondersteuning van Oostenrijk. Rusland zou zich zeer bepaald hebben voorgenomen om in deze personele questie geene dadelijke partij te kiezen. De laatst genoemde mogendheid zou echter niet gunstig gestemd zijn ten aanzien der oostenrijksche candidaten, zoodat zij, naar alle waarschijnlijkheid, onder de hand pogingen zal aanwenden om hunne benoeming te doen mislukken. Deze laatste omstandigheid zou niet pleiten voor de gegrondheid der dezer dagen in omloop gebragte geruchten, nopens eene toenadering tusschen de Hoven van Petersburg en Weenen.

Het zeggen is steeds, dat de parijsche Conferentie de acte van navigatie op den Donau nietig heeft verklaard. Weldra wordt de bekendmaking der protocollen verwacht.

PARIJS, 16 September.

De terugkomst des Keizers van Biaritz schijnt thans op woensdag den 22sten September bepaald. Voor dien dag ten minste zijn de noodige toebereidselen verordend voor de ontvangst van Z. M. in deze residentie.

Het vertrek van den militairen bevelhebber in Algerie, den generaal *Mac Mahon*, is op den 24sten vastgesteld, doch in geen geval, dan na dat deze generaal eene audientie bij Z. M. den Keizer zal hebben gehad.

— Dezer dagen zijn verschillende geruchten verbreid, nopens het uitzigt op het herstel van de staatsregtelijke betrekkingen tusschen de napelsche en de fransche en engelsche Regeringen. Thans wordt van onderscheidene zijden verzekerd, dat de napelsche Regering geene geneigdheid heeft betoond om aan de openingen, welke, ter bereiking van dit gewenschte doel, van de zijde der Regeringen der westersche mogendheden aan het bewind van Koning *Ferdinand* zijn kenbaar gemaakt, te beantwoorden. Indien men hetgeen dienaangaande wordt verbreid, kan gelooven, zoude van den kant van den Koning van Napels zijn geantwoord, dat hij voor zich geene behoefte gevoelde om, door het betoonen van toegeeflijkheid, het herstel dezer betrekkingen te verwerven, vermits zijne onderdanen nimmer zoo rustig zijn geweest en zich zoo bevredigd hebben betoond, dan nadat de diplomatieke gemeenschap van zijn Hof met de fransche en britsche Regeringen daadwerkelijk is afgebroken geworden.

— Het geen vermeld is, nopens het voornemen om het vraagstuk van den vrijen handel in Algerie aan het oordeel van den Staatsraad te onderwerpen, wordt bevestigd.

Ook in Algerie zal eene maritime prefectuur, even als in de voornaamste militaire havens in Frankrijk, worden gevestigd.

— De sardinische ambassadeur *Villamarina* zal zich, voor eenigen tijd, met verlof, naar Turin begeven. Deze reis staat niet in verband met den afstand of verhuur van gebouwen in de haven van Villafranca aan Rusland, of aan eene russische maatschappij; — als een maatregel, aan welken tot dus verre hier ter stede weinig of geen gewigt wordt gehecht.

— Het besluit, ter ontbinding der spaansche Cortes, wordt aangemerkt als een blijk, dat de staatkundige beginselen van den minister, generaal *Odonnell*, de overhand hebben behouden.

— Telegrafische berigten uit Marseille van heden melden de aankomst van brieven uit Konstantinopel van 8 September, en tevens van den zoon van *Fuad-bassa*, met de ratificatie van het tractaat. De aanwezige Europeanen beklaagden zich over het niet nakomen van de door de Verhevene Porte gedane toezeggingen. De fransche ambassadeur, de heer *Thouvenel*, was van zijn uitstap naar den berg Athos teruggekomen, alwaar hij door de grieksche bevolking met de meeste onderscheiding was ontvangen. De verordende maatregelen, ter verhindering van verdere geldverkwistingen in het Serail hadden het aanwezen doen ontdekken van nog belangrijke, niet bekende schulden. Verscheidene personen waren deswegens gevangen gezet, maar de Sultanes boden heftigen tegenstand, en de Sultan scheen zich weder met zijne schoonbroeders te hebben verzoend.

LONDEN, 15 September ('s avonds).

De met de laatste oost-indische post te Suez aangebragte brieven en dagbladen, loopende tot 22 Julij uit Hongkong en tot 19 Augustus uit Bombay, zijn nu hier ontvangen. Daarin vindt men eenige meer volledige opgaven omtrent het te Tiensin door lord *Elgin* met de chinesche commissarissen gesloten tractaat.

Een der te Hongkong uitkomende bladen deelt dienaangaande het volgende mede:

„ Het met lord *Elgin* gesloten tractaat is den 26sten Junij geteekend en daarna door den Keizer van China bekrachtigd. Het bestaat uit 56 artikelen. De voornaamste bepalingen zijn deze:

„ Art. 1 bevestigt het vredes-tractaat van Nankin, en stelt het supplementaire tractaat buiten werking. — Art. 2 behelst bepalingen omtrent de benoeming van chinesche en britsche gezanten bij de hoven van Pekin en Londen. — Art. 3 handelt over de duurzame vestiging van een britsch gezant, met zijn gezin en gevolg, te Pekin. — Art. 4 maakt bepalingen omtrent het reizen van den gezant, de verzending zijner brieven, enz. — Art. 5 bepaalt, dat de britsche gezant, bij zijne ambsverrigtingen met den secretarissen van Staat, met dezen op gelijken voet zal staan. — Bij art. 6 worden dezelfde voorregten toegestaan aan den chinesche gezant te Londen. — Art. 7 handelt over de consuls. — Art. 8 bepaalt, dat de Christenen, hetzij Protestanten, hetzij R. Katholieken, in het geheele Rijk geduld zullen worden en hunne godsdienst zullen mogen uitoefenen. — Bij art. 9 wordt aan britsche onderdanen toegestaan om vermaakshalve, of voor handels-zaken, in alle streken van het binnenland te reizen. Tevens komen daarin bepalingen voor omtrent de reispassen en het verkeer met de door de opstandelingen bezette steden.

„ Art. 10 bepaalt, dat de Chin-Kiang binnen een jaar na het teekenen van het tractaat voor den handel geopend zal worden, en dat drie andere havens aan de Yang-tze-Kiang, tot aan Houkow, geopend zullen worden, zoodra de opstan-

delingen de oevers van dien vloed ontruimd zullen hebben. — Bij art. 11 worden de havens Niu-chwang (in Mantschouria), Tangchow (in de golf van Pecheli), Tai-wan (op Formosa), Swatow en Kiung-chow (in de prov. Hainan) voor den handel opengesteld, buiten en behalve de thans reeds voor denzelven geopende havens. — Art. 26 bepaalt, dat het tarief der in- en uitgaande regten herzien zal worden door eene daarvoor benoemde commissie, bestaande uit Engelschen en uit Chinezen. — Volgens art. 27 zal het tarief om de tien jaren herzien worden. — Art. 28. Eene officiële opgaaf van het bedrag der doorvoerregten, die aan de inlandsche tolkantoren geheven mogen worden, zal in het Engelsch en in het Chineesch bekend gemaakt worden. De britsche kooplieden zullen echter, indien zij dit verkiezen, in plaats van het vaste doorvoerregt, een naar de waarde der goederen berekend regt mogen betalen. — Art. 29 bepaalt, dat de tonnengelden verminderd zullen worden, en dat aan de schepen, die voor den kusthandel gebruikt worden, daartoe gedurende den tijd van vier maanden geldige zeebrieven zullen worden uitgereikt.

„Art 50. De officiële correspondentie zal voortaan, van den kant der Engelschen, in het Engelsch gevoerd worden, vooreerst met bijvoeging van eene chinesche vertaling. De engelsche tekst zal als de echte gelden. — In art 51 wordt bepaald, dat de benaming van „Barbaren" voortaan niet meer in de chinesche staats-stukken gebezigd zal worden. — Art. 52 bepaalt, dat de britsche oorlogschepen alle havens van het Rijk mogen bezoeken. Hunne bevelhebbers zullen op gelijken voet als de chinesche overheden bejegend worden. — Art. 53 stelt vast, dat maatregelen beraamd zullen worden om de zeerooverij te fnuiken. — Art. 54 bepaalt, dat de Engelschen met de meest bevoorregte natie gelijk gesteld zullen worden. — Art. 55 houdt in, dat bij een afzonderlijk artikel bepalingen gemaakt zullen worden, nopens de schadeloosstelling voor de door de Engelschen te Canton geleden verliezen. — Art. 56. De ratificatien van dit verdrag zullen binnen een jaar worden uitgewisseld."

Volgens een bijzonderen brief uit Hongkong van 22 Julij, bevond lord *Elgin* zich laatstelijk te Shangai, met het voornemen om naar Japan te vertrekken, maar achtte men het waarschijnlijk, dat hij, uithoofde van den ongunstigen staat van zaken in Canton, van die reis zou afzien en zich naar de laatstgenoemde stad zou begeven. De schepen, welke tot dusver op de Peiho vereenigd waren geweest, zouden naar verschillende plaatsen vertrekken. De admiraal *Seymour* zou denkelijk zich insgelijks naar Canton begeven. Het zeggen was, dat *Pekwei*, die door de geallieerden aan het hoofd van het bestuur in de laatstgenoemde stad geplaatst was, verklaard had, dat hij buiten staat was, zich aldaar naar behooren te doen gelden, en dat hij nog grootere woelingen voorzag, omdat ook de nieuwe gouverneur *Hwang* buiten magte zou zijn om de bevolking en de keizerlijke soldaten in toom te houden. Eerst nadat men algemeen kennis van het sluiten van het tractaat zou dragen en zich overtuigd hebben van de noodzakelijkheid om zich daaraan te onderwerpen, was eene minder vijandige gezindheid te verwachten. Intusschen stond de handel te Canton geheel stil.

Wat den staat van zaken in O. Indie betreft, melden de nu ontvangene brieven uit Calcutta van 7 en uit Bombay van 22 Julij, dat nog wel in sommige streken meer of min talrijke corpsen der opstandelingen vereenigd waren en tegenstand boden, maar dat de muitelingen door de herhaalde nederlagen meer en meer ontmoedigd en onderling verdeeld werden, zoodat de opstand allengs ten einde scheen te loopen.

— In de heden te Southampton aangebragte berigten uit Lissabon van den 9den dezer wordt gemeld, dat het aldaar bestaande Handels-genootschap zich, in een bij de Regering ingediend rapport, ten gunste van den vrijen graanhandel in geheel Portugal verklaard had, en dat dien ten gevolge in November aanst. denkelijk eene voordragt in dien geest aan de Cortes gedaan zou worden.

— In de geschutgieterij te Woolwich, alwaar sedert eenigen tijd wekelijks 20,000 kanonkogels en bommen gegoten werden, is dit getal nu opgevoerd tot 25,000 elke week; dat is meer dan tijdens den oorlog in de Krim, toen alle krachten werden ingespannen om het departement van Oorlog van de noodige krijgsbehoeften te voorzien.

— Te Liverpool zijn dezer dagen, met twee schepen, uit Nieuw-York aangebragt 99 onherstelbare krankzinnigen, ten einde daar, ten laste van de gemeentekas, in het krankzinnigen-gesticht verpleegd te worden. Deze ongelukkigen zijn in het gesticht opgenomen, maar men zal zich tot het ministerie van Buitenl. Zaken wenden om voor 't vervolg van zoodanige toezendingen uit de Ver.-Staten bevrijd te blijven.

— De beurs was heden zeer willig. — De 3 pc. gecons. resc. 97⅞, ½.

's GRAVENHAGE, 16 September.

Uit de opgave van Regerings-wege, nopens de opbrengst der Rijks middelen, gedurende de acht eerste maanden van dit jaar blijkt, onder anderen het navolgende:

„Van de hoofd-afdeelingen hebben *meer* geleverd de in- en uitgaande regten, de accijnsen, de indirecte belastingen, en de posterij; *minder* de directe belastingen, de waarborg en de loterij.

„Van de onderdeelen der accijnsen, die in 't geheel in 8 maanden hebben opgebragt *f* 11.101.967, tegen *f* 11,070,595, hebben in 't verleden jaar *meer* geleverd de suiker, het gedisteleerd, het geslagt, de zeep, de bieren en azijnen, de steenkolen en de turf; *minder* de wijn en het zout.

„Van de onderdeelen der indirecte belastingen, waarvan de opbrengst is geweest *f* 9,250,201, tegen *f* 8,341,945 in 't verleden jaar, heeft het regt van successie opgeleverd *f* 3,641,025, tegen *f* 2,715,553, in de acht maanden van 1857".

's GRAVENHAGE, 17 September.

Bij besluiten van 15 en 10 Sept., heeft Z. M. aan den heer *M. A. Holsboer*, burgemeester der gemeente Winterswijk, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidings-teekenen van ridder der orde van den Rooden Adelaar 4de kl., hem door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken, — en is aan mr. *L. A. H.* baron *van Ittersum*, secretaris bij hoogstdeszelfs gezantschap te Frankfort, vergunning tot het aannemen en dragen der onderscheidings-teekenen van ridder der Adolfsorde, hem door Z. H. den Hertog Nassau geschonken.

— Z. K. H. de *Prins van Oranje* heeft heden weder eene zitting van den Raad van State bijgewoond.

Morgen zal Z. K. H. de leden van den Hoogen-Raad, van het provinciaal geregtshof en van de arrondissements-regtbank gehoor verleenen.

— Z. K. H. Prins *Henderik* is naar Rotterdam vertrokken. Prinses *Frederik* en Prinses *Maria* hebben de reis naar Berlijn aangenomen.

— De Afdeeling 's Gravenhage van de Vereeniging van het Metalen-kruis heeft in eene op gisteren gehouden vergadering besloten om Z. H. H. den *Prins van Oranje* het eere-lidmaatschap aantebieden.

— Z. M. heeft, op verzoek, eervol ontslag verleend aan den directeur der posterijen, te Hulst, den heer *B. P. van Dalen*, en heeft als zoodanig benoemd den heer *K. de Losanne*, aldaar woonachtig.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der registratie der burgerlijke acten te Rotterdam den heer *T. Wildeboer*, thans inspecteur 2de kl., en tot inspecteur 3de kl. den heer *S. Bartstra*, thans ontvanger te Venlo.

Z. M. heeft benoemd tot lid der commissie voor de Rijnvaart te Rotterdam den heer *J. J. Kraemer*.

HAARLEM, 17 September.

Het stoomschip *Alps*, is, met brieven uit Nieuw-York van den 5den, te Liverpool aangekomen. Daarin komt voor, dat de quarantaine inrigting door een deel gewapend volk was verwoest. De geldmarkt was in den vorigen toestand; de katoen willig, even als de suiker.

De gemeenteraad van Rotterdam heeft gisteren, met 16 tegen 14 stemmen, overeenkomstig het voorstel der financiële commissie, besloten tot eene verhooging der belasting op het havengeld. Met deze verhooging staat in verband eene verlaging van het tarief der ballasthaalders. — In die zelfde vergadering is, met 17 tegen 13 stemmen, goedgekeurd eene verhooging van de belasting op de boter. — Wijders is een voorstel, om het beurs-uur, hetwelk laatstelijk op 1 ure bepaald is, weder te stellen op 3 ure, verworpen met 19 tegen 9 stemmen, en overeenkomstig het advies der Kamer van Koophandel, met 23 tegen 5 st., besloten om het tegenwoordige beurs-uur op 1 ure te behouden.

— De gemeente-raad der stad 's Gravenhage heeft aan den heer *E. L. Jacobson*, van Rotterdam, een gedeelte gronds afgestaan, op eenigen afstand van het stedelijk badhuis, te Scheveningen, voor den aanbouw eener villa. Eerlang zal daarmede een begin worden gemaakt.

— Er bestaat gelegenheid om met de stoomboot *Anna*, welke sedert eenigen tijd tusschen Rotterdam en Bergen in Noorwegen, via Hull, in de vaart is gebragt, en waarvan het vertrek uit Rotterdam, zoolang de vaart open is, geregeld om de twintig dagen plaats heeft, brieven door tusschenkomst van alle postkantoren in het Rijk, naar Bergen en andere plaatsen in Noorwegen te verzenden. Deze brieven zijn bij de verzending hier te lande onderhevig aan eene gedwongen frankering ten bedrage van 10 cents. De nog overblijvende vertrekdagen voor het tegenwoordige saizoen zijn uit Rotterdam bepaald op den 28sten September en den 19den October aanstaande.

— Voor den Hoogen Raad dient thans eene zaak, welke belangrijk kan worden geacht voor de toepassing van de bestaande gemeente-wet op de heffing der directe plaatselijke belastingen. Het geldt de vraag, of de ontvanger eener gemeente bevoegd is om een dwangschrift, wegens directe pl. belasting, aftegeven, ten laste van een inwoner eener andere gemeente, wegens het verschuldigde in het dienstjaar, toen de persoon geacht werd inwoner te zijn geweest van de eerstgenoemde gemeente, en of deze ontvanger de vervolging daarvan, met parate executie, mag opdragen aan den ontvanger binnen de bedoelde andere gemeente, en of het verzet tegen de executie, op grond dat men beweert, geen inwoner en derhalve geene belasting schuldig te zijn, behoort bij den gewonen regter, of wel, als bezwaar tegen den aanslag, bij den gemeente-raad. De voorziening in cassatie is gerigt tegen een vonnis van de regtbank te Rotterdam. De zaak is voor de eisscheres geadstrueerd door den heer mr. *W. Wintgens* en voor den ontvanger te Kralingen door den heer mr. *Faber van Riemsdijk*. Den 27sten dezer maand zal het openbaar ministerie zijne conclusien voordragen.

— De baron *Sina*, gezant van Griekenland aan de Hoven van Oostenrijk, van Pruissen en van Beijeren, welke een geruimen tijd op het badhuis te Scheveningen is verbleven, is dezer dagen vandaar vertrokken, en heeft, door zijne onbekrompene milddadigheid, menige zeer aangename herrinnering achtergelaten.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 September. Den 16den dezer in Texel binnengekomen: *le Trois Puissances*, Sabourin, Rouaan; de stoomb. *Ondine*, Bordeaux; *Lion* en *Magnet*, beide van Londen; *Minister Thorbecke*, Hull; *Una*, Downie, Shields; *Cleaver*, Stabelton en *Bedford*, Ledle, beide van Sunderland; en uitgezeild: *Jonkvrouw Geertrui*, Bouwer, Oud Calabar; *Willem Frederik*, Visser, Livorno; *Clasina Aidina*, Wirtjes, Genua; *vier Gebroeders*, Kramer, Cardiff; *Christina Elisabeth*, Bore, *Haydée*, Prengle, *William*, Manning, *Cornelia*, Hasse en *Georgina*, Muwer, alle 5 naar Newcastle; *Jane*, Rowland en *Blossom*, Oliver, beide naar Sunderland; *Christina Helena*, Tjebbes, Gothenburg. Wind o. z. o.

Den 16den dezer in Helvoet binnengekomen: *Factory*, Jansen, Batavia; *Lucy*, Durand, Middlesbro; *Echo*, Murday, Sunderland; *Thirt*, Hymott, Hartlepool; *Ellida*, Petersen, Riga; en uitgezeild: *Boreas*, van der Tas, Smirna; *Trekvogel*, den Rreems en *Koophandel en Zeevaart*, den Breems, beide naar Gibraltar; *Amazon*, Johnson, Londen; de stoomb. *Elve*, Hamburg. Wind o.-n.

Den 8sten Julij te Batavia binnengekomen: *Telegraph*, Rolufs, Amsterdam; *Regina Maris*, Ouwehand en 12 dito de stoomb. *Jedo*, beide van Rotterdam, de laatste l. v. Simonsbaai; *Maria Agnes*, ten Brink, Melbourne; *Vriendschap*, Buis en 13 dito *Sophia Koningin der Nederlanden*, Klein, beide van Rotterdam; 14 dito *Johanna & Geertruida*, Flens Jr., Melbourne; 15 dito *Hercules*, Detering, Sydney; 16 dito *Magdalena*, Kooi en *Anna*, Diepering qq., beide van Amsterdam; *Catharina Wilhelmina*, Popken, Rotterdam; 18 dito *Stad Dokkum*, van der Werff, Foo-chew-Foo; 19 dito *Hellevoetsluis*, Vos, Singapore; 21 dito *Kandanghauer*, Zeelt, 22 dito *Wassenaar*, Hofstee en *Kon. Nederl. Yachtclub*, Zack, alle 3 van Amsterdam; *Johanna*, Ouwehand, *Hendrik Ido Ambacht*, Bijl en *Maria Anna*, Verschuur, alle 3 van Rotterdam; *J. C. Schotel*, van Beest Holle, Liverpool; 23 dito *Phoebus*, Beck, Hongkong; *Johanna Christina*, de Boer, Macao; voor 24 dito *Cornelia & Geertruida*, Hoeksma, Amsterdam; en uitgezeild: 8 dito *Elise Henriette*, Detering, Amsterdam; *Brederode*, van Waning, Nederland.

Den 14den Julij in Straat Sunda: *de Vrede*, van der Plas, 20 dito *Krimpen a/d. Lek*, Ouwehand en *Phoenix*, Johansen, alle 3 van Cardiff naar Singapore; *Atlas*, Bakker, Newport naar dito.

AMSTERDAM, 16 September. Het schip *E. W. van Dam van Isselt*, kapt. Kolm qq., is, volgens telegr. berigt van Londen van 15 dezer, bij Swatow gestrand, lek geworden en moet lossen.

MAURITIUS, 7 Augustus. Het schip *Johanna*, kapt. Jansen, van Soerabaija naar Amsterdam, is gisteren alhier met gebroken fokke- en groote mast binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *September* 1858. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	107	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	64 11/16	¾	—
" " 3 "	76 15/16	—	—
" " 4 "	98 15/16	—	..
Amort. Sd. 3 "	94½	—	.
Handl. Ms. 4½ "	139¼	⅜	—
O. I. Leen. 4 "	—	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	-	
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . . 1½ p	28 13/16	15/16	28 11/16
" . . . . 3 "	45⅜	—	—
" Bin. 3 "	39 11/16	¾	—
Am.-Schuld	11⅜	½	11 7/16
Bew. Coup.	6 1/16	⅛	6 1/16
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . 3 p	47	1/16	—
" 1856. 3 "	45⅞	15/16	—
" Uitgest. .	—	—	—
RUSLAND.			
Hope & Co. 5 p	106⅜	½	—
" 5 "	104⅜	—	—
Certif. Obl. 5 "	92	⅛	—
" " 4 "	87	⅛	-
" *Stglts* 4 "	87 1/16	—	—
" N. 4 "	—	—	—
" 54. 5 "	98⅜	½	—
" 55. 5 "	102⅛	¼	—
" Hamb. 5 "	—	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	—	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	67¾	13/16	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	156	½	—
Oblig. . . . . 4 p	82⅜	7/16	—
PRUISSEN.			
Oblig. . . . . 4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
" " 4 "	—	—	—
" Met. 5 "	77 13/16	⅞	—
" r. Amst. 5 "	87 5/16	⅜	—
" Nat. 5 "	78 7/16	9/16	78½
" 54. 2½ "	39¾	13/16	—
Wener Bank *f*	1114	1118	—
" . . "	—	—	—
" 4 p	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	..
" *Rots.* 5 "	—	-	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	—	—	—
" 39. 5 "	—	—	—
" 43. 5 "	99⅝	—	..
" 52. 4½ "	—	—	—
SARDINIE.			
. . . . 5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
" Parijs. .	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	14 1/16	⅜	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	36 15/16	37	—
" Uitg. 2 "	13⅞	—	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 3½ "	19 13/16	—	—
" Uitg. . .	—	—	—
MEXICO.			
Oblig. . . . . 3 p	20 11/16	¾	—
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope* *f*	—	—	—
" Lt. B.	—	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Am. Bankact.	—	.	—
Ill. Spw. Aand.	82	—	—
" Obl. C. B. 7 "	84⅞	85	—
Louisiana 5 p	101½	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	5¼	—	—

Handelm. contant *f* 139⅞. Volgefourn. spoorweg *f* 249½ à ¾. Frans. Oostenr. spoorweg *Hope* *f* 129¾. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

J. BRASKAMP, *waarnemend President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

Handelm. williger en tot verbeterde prijzen te plaatsen; verdere fondsen in eene flaauwe stemming.

WEENEN, 17 September. De 5 pc. metall. 83¼; zilver 1.

LONDEN, 17 September. De 3 pc. gecons. resc. 97¼ à ⅜.

PARIJS, 17 September. De 3 pc. renten 72 fr. 20. Spanje 3 pc. 39¾.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 17den September 1858.

Petersburg 2/m. *f* 172. *Porto* 3/m. *f* 40½. *Lisbon* 3/m. *f* 40½. *Hamburg* 2/m *f* 34 15/16; idem zigt *f* 35 1/16. *Londen* 2/m. *f* 11,72½ geld, idem zigt *f* 11,80; papier Disconto 3½ pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 17 September. *Tarwe* stil; 129 ℔ b. Pools *f* 310; 135 ℔ r. Zweeds. *f* 320. — *Rogge* flaauw; 126 ℔ Pruiss. *f* 185; 117 ℔ Peters. *f* 178. *Garst* en *Haver* zonder handel. — *Boekweit* vernieuwd *f* 10 lager en alleen bij kleinigheden aan hoogbenoodigden verkocht; 121, 122, 124 ℔ n. Holst. *f* 203, *f* 206, *f* 212; 120 ℔ n. Amersf. *f* 195. — *Koolzaad* lager afgegeven; op 9 vat, October *f* 456. — *Lijnzaad* lutteloos; in veiling 105, 105 ℔ Catania *f* 10¾, *f* 11.

AMSTERDAM, 17 September. *Raapolie* slap; ord. cond. *f* 42½; vliegend *f* 41¼ à *f* 41½; p° Oct. *f* 41, *f* 41½ à *f* 41¼; p° Nov. *f* 41½, *f* 42 à *f* 41¾; p° Dec. *f* 42, *f* 42½ à *f* 42¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 32½; vliegend *f* 31¼ à *f* 31½; p° Oct. *f* 31; p° Nov. *f* 31¾; p° Dec. *f* 32, *f* 32¼ à *f* 32. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39¼.

DORDRECHT, 16 September. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 8,50 à *f* 9,50; n. dito *f* 7,20 à *f* 8,40; zomer dito *f* 7,40 à *f* 8. *Rogge*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 6,20 à *f* 6,50; n. dito *f* 5,50 à *f* 6,20. *Garst*, n. Zeeuws. en Vlaams. winter *f* 5 à *f* 5,50; dito zomer *f* 4,40 à *f* 4,80. *Spelt* *f* 3,60 à *f* 3,70. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,50 à *f* 3,50; dikke dito *f* 3,30 à *f* 4,30. *Boekweit*, Kl. Brab. n. *f* 190 à *f* 200. *Paardenboonen* n. *f* 7,50 à *f* 8; bruine dito n. *f* 13 à *f* 14; witte dito *f* 14 à *f* 14,50. *Blaauwe erwten* n. *f* 10 à *f* 11,50; witte dito *f* 8,50. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 14 à *f* 15; dito n. *f* 12,40 à *f* 14. *Zomerzaad* *f* 9 à *f* 11,20. *Kanariezaad* *f* 15,50 à *f* 16,50. *Hennepzaad* *f* 225.

Tarwe vond tot vorige prijzen redelijken goeden aftrek; zomer dito werd weinig aangevoerd en is 30 cts. hooger te noteren. *Rogge* goed prijsh. Winter-*gerst* 10 cts. lager afgegeven; zomer dito daarentegen zonder verandering. *Spelt* 10 cts. en *haver* 20 cents lager verkocht; de kwaliteit van deze artikelen laten over het geheel veel te wenschen over. *Boekweit* slap, *f* 25 lager bij vorige weekprijs; er is alleen bij gerief verkocht een partijtje Oosterh. à *f* 200, later is te vergeefs 's Hertogenb. en Rozend. à *f* 195 gelaten. *Paardenboonen* met kleinen aanvoer vorige prijzen waardig; witte en bruine dito als notering. Puik kokende *blaauwe erwten* 50 cts. hooger betaald; witte Koningsb. zijn à *f* 8,50 verhandeld. *Koolzaad* met eenigen handel tot eene verlaging van £ 1; op 9 vaten olie deze maand en Oct. te leveren £ 78, Nov. £ 79 en December £ 79½, prijs nominaal. *Zomerzaad* zonder prijsverandering. *Lijnzaad* zonder omgang; 104 p. Koningsb. werd gelaten à *f* 335. *Hennepzaad* is à *f* 225 verkocht. *Kanariezaad* 20 cts. lager afgegeven.

236ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

8ste Lijst. N°. 6454, 16166 en 7570, ieder een prijs van *f* 1000.

*** KENNISGEVING.

(N°. 11.) VERORDENING *bij heerschende besmettelijke ziekten die voor den algemeenen gezondheidstoestand gevaarlijk kunnen geacht worden.*

Burgemeester en Wethouders van HAARLEM, doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente, in zijne vergadering van den 30sten Augustus jl. N°. 17, is genomen het volgende:

BESLUIT *tot vaststelling eener strafverordening ten aanzien van besmettelijke ziekten.*

DE RAAD DER GEMEENTE *Haarlem.*

In overweging nemende het belang dat winkel- of neringdoende personen hebben om besmettelijke ziekten, die voor den algemeenen gezondheidstoestand gevaarlijk zijn, zooveel mogelijk geheim te houden, waarvan het gevolg moet zijn dat dergelijke ziekten in de Gemeente blijven heerschen, en het stuiten van de voortplanting der besmetting moeijelijk wordt:

De plaatselijke Commissie van geneeskundig toevoorzigt gehoord,

Heeft besloten:

Vasttestellen de navolgende

STRAFVERORDENING *bij heerschende besmettelijke ziekten die voor den algemeenen gezondheidstoestand gevaarlijk kunnen geacht worden.*

Art. 1. De Stads genees- en heelkundigen zullen wanneer binnen de Gemeente ziekte gevallen van besmettelijken aard, die voor den algemeenen gezondheidstoestand gevaarlijk beschouwd kunnen worden, voorkomen, daarvan onmiddelijk schriftelijk kennis geven aan den Burgemeester, met opgave van den aard der ziekte en van de woningen die daardoor besmet moeten geacht worden.

Art. 2. Wanneer bij gerucht kenbaar wordt gemaakt, dat binnen woningen besmettelijke ziekten van gevaarlijken aard heerschen en de hoofden van huisgezinnen of gebruikers van die verdachte woningen weigerachtig mogten blijven een onderzoek deswege toetestaan, zal met inachtneming van de voorschriften van Art. 3 van de wet van 21 Augustus 1853 (Staatsblad N°. 83), de Burgemeester of de Commissaris van Policie en twee Stads geneeskundigen een onderzoek binnen die woning kunnen doen.

Art. 3. De woningen waarin kinderpokken of naar gevoelen der geneeskundige Commissie, andere besmettelijke ziekten heerschen, die voor den algemeenen gezondheidstoestand gevaarlijk worden geacht, zullen door een duidelijk uitwendig geplaatst teeken, kenbaar gemaakt worden.

Art. 4. Wanneer eene woning door een bevoegd geneesof heelkundige besmet verklaard wordt door dergelijke besmettelijke ziekte, zal het hoofd van het huisgezin een billet of merkteeken van den Burgemeester ontvangen, met aanwijzing van de plaats waar het vastgehecht moet worden en tot nader order vastgehecht moet blijven.

Art. 5. Bij verzuim of onwil om het teeken, dat de besmette woning kenbaar moet maken, te plaatsen, of wanneer het teeken zonder de daarvoor vereischte toestemming wordt weggenomen, zal de Burgemeester maatregelen nemen om daarin te voorzien en zoo noodig een paal voor de bedoelde woning plaatsen, waaraan het teeken van besmetting gehecht zal worden.

Art. 6. De overtreding van de voorschriften van Art. 3 en 4 dezer verordening wordt, wanneer die blijkbaar uit verzuim voorkomt, met eene geldboete van *f* 10,— tot *f* 25,— gestraft.

Is zij evenwel het gevolg van onwil of verzet, dan zal altijd eene geldboete van *f* 25.— en bovendien eene gevangenisstraf van drie dagen opgelegd worden.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde-Staten van *Noord-Holland*, volgens hun berigt van den 9den September 1858 N°. 40, in afschrift medegedeeld.

Haarlem, den 16den September 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
TÜTEIN NOLTHENIUS, Voorzitter.
J. TIELENIUS KRUYTHOFF, Secretaris.

CONCERTEN TE HAARLEM,

te geven door den Heer J. Ed. STUMPFF.

De Commissie welke zich belast heeft met het geven van VIJF CONCERTEN gedurende den aanstaanden Winter, door het Muzijkgezelschap van den Heer J. ED. STUMPFF, in de zaal der Societeit **de Vereeniging**, Bagijnestraat alhier, heeft de gelegenheid tot bijwoning dier Concerten opengesteld voor hen, aan wie *onverhoopt* de Inteekenlijst niet is aangeboden, door eene dusdanige lijst neder te leggen in voornoemde *Societeit*, alwaar zij gedurende 14 dagen ter inteekening zal blijven.

Haarlem, 16 September 1858.

*** Ondertrouwd:
BREDA, 17 September 1858.
A. A. 's GRAEUWEN, Luit. ter Zee 1e klasse, en G. J. VAN GOGH.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
BATAVIA, 29 Junij 1858.
C. DE WAAL met C. H. COX.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
LEEUWARDEN, 15 September 1858.
A. WIERSMA, van *Rauwerd*, en C. MENALDA, van *Leeuwarden.*

*** Getrouwd:
's GRAVENHAGE, 15 September 1858.
Mr. F. G. VAN MARLE en J. T. H. VAN HOYTEMA.

*** Gehuwd:
CORSTIAAN DE JONG, van *Nijmegen*, en A. G. C. VAN OOSTEROM.
UTRECHT, 16 September 1858.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
C. W. VAN ENGELEN, Luitenant kwartiermeester bij het 1ste Regiment Dragonders, en C. M. L. BEUKMAN.
HAARLEM, den 16den September 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapenen ZOON *W. H. TEMMINCK*, geliefde Huisvrouw van
BATAVIA, 21 Julij 1858. J. GROLL.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON en eene DOCHTER, Vrouwe *G. H. KOLFF VAN OOSTERWIJK* — Baronnesse *VAN ISSELMUDEN.*
STAD AAN 'T HARINGVLIET, 12 September 1858.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *JOHANNA LUDEN*, geboren *DOEFF.*
AMSTERDAM, 13 September 1858.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON *P. C. VAN VOORTHUYSEN—PLEYTE.*
ST. ANTONIE POLDER, 14 September 1858.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *JOHANNA ELISABETH PIERSON*, geliefde Echtgenoot van N. H. DE GRAAF.
APELDOORN, 15 September 1858.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER en *dooden* ZOON *A. C. WANSLEBEN*, geliefde Echtgenoot van C. A. WANSLEVEN.
ZUTPHEN, 14 September 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON *N. CROK — VIS.*
KOOG A/D. ZAAN, 15 September 1858.

*** Door Gods goedheid beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *G. ZEGERS*, geliefde Echtgenoote van A. RAEDT.
HARDERWIJK, 16 September 1858.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON, Vrouwe *IDA HONORINE STÉPHANIS BOLOMEY VAN 'S GRAVEMOER*, geb. *MERKES VAN GENDT.*
BREDA, den 16den September 1858.

*** Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden tot mijne innige droefheid mijn hartelijk geliefde Echtgenoot FREDRIK MAURITS BRUGGEMEIJER, in den ouderdom van ruim 55 jaren:
DIEREN, 12 September 1858. Wed. *F. M. Bruggemeijer.*
Eenige en algemeene kennisgeving.
Op verlangen van den overledene zal geene uiterlijke rouw worden aangenomen

---

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van circa een half jaar, ons Zoontje WILLEM BERNARD.
J. B. GROOTERS.
M. H. GROOTERS — LAMBRECHTS.
GOOR, 14 September 1858.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoot AALTJE LANGEREIS, in den ouderdom van 66 jaren en 9 maanden, na eene Echtvereeniging van ruim 47 jaren.
BERKHOUT, 14 September 1858. TEUNIS KLAASZ. KOEMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen trof mij en mijne dierbare betrekkingen de gevoeligste slag des levens, door 't smartelijk ontslapen van mijne teeder beminde Echtgenoot ANNE JAQUELINE ROST VAN TONNINGEN, in den leeftijd van ruim 33 jaren.
ZWAMMERDAM, 15 September 1858. J. RIJNENBERG, Instituteur.
Eenige kennisgeving.

*** Aan Vrienden en Bekenden wordt berigt, dat gisteren avond, na een langdurig lijden overleden is TRIJNTJE STAPEL, oud 63 jaren en sedert 1816, mijne geliefde Echtgenoote. Hoezeer het afsterven mij en onzen Kinderen ook treft, zagen wij gaarne haar ligchaamslijden eindigen; den geest der vaderzorg toevertrouwende van aller Schepper en Heer. KLAAS ZIJP.
MIDWOUD, 15 September 1858.

*** Op het aller onverwachts, overleed heden, onze Behuwd-Vader en Vader, de Heer COENRAAD KLAP, in den ouderdom van 79 jaren.
AMSTERDAM, 15 September 1858.
H. MINNE.
J. L. E. MINNE, KLAP.

*** Heden is in den ouderdom van 62 jaren alhier overleden, de Wel-Eerwaarde Zeer-Geleerde Heer JAN DIRK VAN DEN HAM BAAK, Emeritus Predikant der Hervormde Gemeente te *Wateringen.*
HAARLEM, 15 September 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Voor de vele blijken van deelneming, mij betoond gedurende de ziekte en bij het overlijden van mijn' geliefden Echtgenoot, den Heer *J. A. van Eeden*, betuig ik bij deze, ook namens mijne Kinderen, mijnen opregten dank.
HAARLEM, 16 September 1858. E. J. VAN ANDEL, Wed. *J. A. van Eeden.*

*** Voor de talrijke bewijzen van deelneming ontvangen bij gelegenheid onzer Echtvereeniging, betuigen wij onzen welmeenenden dank.
HAARLEM, 16 September 1858.
P. A. VOS,
C. E. A. VOS, WARREN.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het smartelijk verlies van onze geliefde Zuster, *Catharina Hillegonda Stenneken*, betuigen wij bij deze onzen hartelijken dank.
OOSTERBEEK, 17 September 1858.
M. P. STENNEKEN,
M. T. E. STENNEKEN.

*** Een JONGELING, 22 jaren oud, P. G., redelijk goed Schrijven en bekend met de Fransche Taal, vele uren per dag voor zich zelve disponibel hebbende, wenschte deze gaarne te besteden door op een of ander Kantoor te Haarlem, van welken aard dan ook, werkzaam te zijn. Iemand hierop inclinerende gelieve zich te adresseren Lett. Y. Z., aan den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, Groote Houtstr. aldaar.

*** Bij een Burgemeester tevens Secretaris ten Platten Lande, in de Prov. Gelderland, bestaat gelegenheid tot opleiding in diens betrekking, van een soliede JONGELING, uit den beschaafden stand. Zij die hierop reflecteren, vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Letter A., bij W. J. RAADGEEP, Boekhandelaar te Doetinchem

---

*** Men vraagt met November aanst., in een niet talrijk fatsoenlijk burger Huisgezin, eene nette TWEEDE MEID, van gezond gestel, goed gedrag en humeur, bekwaam voor de Wasch, het Strijken, Naaijen, Mazen en Stoppen en verder voor het doen van eenig Huiswerk. Adres met *gefrankeerde* Brieven, Letter M., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

*** Er wordt gevraagd binnen Utrecht met 1°. November, tegen ruim Loon: Eene bekwame KEUKENMEID, van de P. G., waarvan men goede getuigen kan bekomen. Adres: Kromme Nieuwe Gracht, N°. 370.

*** *Burgemeester en Wethouders* van PURMERENDE brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de NAJAARS-MARKT dit jaar een aanvang zal nemen op Maandag den 11den October 1858.

Alle hazardspelen, rijfelaars, horoskooptrekkers en dergelijken, zullen van deze Jaarmarkt worden geweerd.

De aanvragen om plaatsen voor Schouwburgen, Spellen en Kramen, zullen voor den 7den October aanstaande, bij den Marktmeester moeten geschieden.

Purmerende, den 10den September 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Mr. GASINJET.
De Secretaris J. GEDIKING.

*** Te HUUR, te Hengelo in Gelderland: Een zeer net HUIS, voor *f* 85, bevattende drie Beneden- en een Bovenkamer, en behalve een Pomp in de Keuken en een Kelder, van alle Gemakken voorzien; benevens een TUIN annex. Dadelijk of met November te aanvaarden, Brieven *franco*, onder Letters M. F., bij den Boekhandelaar J. H. MELLINK te Zutphen.

*** **GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE ZAAK met APOTHEEK.**

Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP, om dadelijk te aanvaarden:

Een HUIS en ERVE met TUINTJE, in de Kom der Gemeente Voorburg, zeer gunstig gelegen op ¼ uur afstands van 's Gravenhage, en welke Gemeente eene bevolking telt van ruim 2500 zielen, en is omringd door Buitenplaatsen, tevens wordt ter overneming aangeboden: de APOTHEEK en HEEL- en VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN, tot voorschreve Zaak behoorende.

De overledene bediende een Bos en was om het andere jaar belast met de Verloskundige Hulp aan de minvermogende der Gemeente tegen een vast Tractement.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris H. VAN ZEGWAARD, te Voorburg.

*** **OPENBARE VERKOOPING te GOUDA,** op Maandag den 27sten September 1858, des voormiddags ten elf ure, in het Logement *de Zalm*, aan de Markt te Gouda, van een: Een fraai uitzigt hebbend HUIS en ERF, staande en gelegen op de Bogen te Gouda, Wijk O, N°. 135, Kadaster Sectie D, N°. 638, verhuurd tot 1 Mei 1858. Zijnde in het Huis vier behangen Kamers, eene Keuken, Kelder en hetgeen meer tot een goed Woonhuis behoort.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris W. J. FORTUYN DROOGLEEVER, te Gouda.

BOEKVERKOOPING.

Op Maandag 4 October en volgende dagen zal door W. P. VAN STOCKUM te 's Gravenhage verkocht worden: Eene aanzienlijke verzameling BOEKEN in verschillende Talen en Vakken van Wetenschap, Kunst en Letteren, voorts eene groote ZEE ATLAS, ZEE- en LANDKAARTEN, HANDSCHRIFTEN, *geschreven* en *gedrukte* STAATSSTUKKEN, alsmede SCHILDERIJEN, TEEKENINGEN, PRENTEN en PORTRETTEN en eindelijk eenige PENNINGEN en MUNTEN en diverse andere VOORWERPEN, gedeeltelijk nagelaten door wijlen Mr. W. B. DONKER CURTIUS VAN TIENHOVEN, oud President van den Hoogen Raad der Nederlanden enz., en Jhr. Mr. H. E. Ridder HUYSSEN VAN KATTENDIJKE, Advocaat bij den Hoogen Raad.

De CATALOGUS is op *franco* aanvrage verkrijgbaar.

*** Door D. J. HASPELS, te Nijmegen, is uitgegeven:

HANDLEIDING
VOOR HET
ONDERWIJS IN HET TEEKENEN,
voorzien van eene reeks geleidelijk opklimmende
TEEKEN VOORBEELDEN.
Gevolgd naar het Hoogduitsch van
LEONH. DIEFENBACH,
DOOR
G. C. MULDER.
Met aanbeveling van de Heeren
P. van der Burg, J. Eduard Tetar van Elven, C. Kramm en Dr. *J. J. Kreenen.*
Prijs *f* 4,—.

*** Bij GEBROEDERS BINGER, te Amsterdam, wordt uitgegeven:

BULWER'S NIEUWSTE MEESTERSTUK.

Wat zal hij er meê doen?

NAAR HET ENGELSCH VAN
Pisistratus Caxton.
(Sir E. BULWER LYTTON).
DOOR T. VAN WESTRHEENE Wz.

Van dezen voortreffelijken Roman zien bereids 2 Deelen het licht.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, ziet het licht:

W. A. RUST,

SCHETS DER TECHNOLOGIE,

of Wetenschappelijke Beschrijving, Opheldering en Onderzoek van alle Technische Verrigtingen, die den Grondslag der gezamentlijke Industrie uitmaken. Ten gebruike bij Technologische lessen en tot zelfs-onderrigt.

TWEEDE DRUK . . . *f* 3,60.

Dit Leerboek van den bekenden Berlijnschen Technoloog, waarvan eene eerste aanzienlijke oplage, binnen weinig tijds, was uitverkocht, onderscheidt zich door vorm en inhoud, zoowel als door beknoptheid en volledigheid gunstig van alle bestaanden. Bij elk Technisch bedrijf is de natuurlijke gesteldheid der bewerkt wordende stof, de wijze waarop zij gewonnen en gebruikt wordt duidelijk opgegeven, terwijl men door de eenvoudige, schoone groepering der verschillende Technische verrigtingen een gemakkelijk overzigt van het geheel verkrijgt. Een uitvoerig **Woord- en Zaakregister** aan het einde des Werks brengt den gebruiker gewis veel gemak en voordeel aan.

NIEUWE ROMAN.

Bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam ziet het licht:

VIOLETTE,

of de SCHOONZUSTER.

UIT HET ENGELSCH VAN

MISS YONGE,

Schrijfster van de *Erfgenaam van Redclife.*

2 Deelen cpl., met Vignet, *f* 7,50.

Deze roman heeft in Engeland een buitengewonen opgang gemaakt. *Heartsease*, zoo als de Engelsche titel luidt, is zoowel in de originele als in de Tauchnitz-editie bij duizenden verkocht.

Bij denzelfden uitgever zijn in den laatsten tijd verschenen:

NAAR AMERIKA!

EEN VERHAAL VAN

FRIEDRICH GERSTÄCKER.

3 deelen compleet, met 24 vignetten. *f* 10,80.

De *Tijdspiegel*, het *Leeskabinet*, de *Vaderlandsche Letteroefeningen* vellen om strijd een gunstig oordeel over dit Werk. Het laatste tijdschrift getuigt o. a.: *„zelden een boek te hebben gelezen, dat meer voedsel voor hoofd en hart aanbood, en bijna nimmer zich met een lectuur te hebben bezig gehouden, die eenen meer aangenamen indruk achterliet."*

KLEINE DORA,

DOOR

CHARLES DICKENS.

VERTAALD DOOR

C. M. MENSING.

3 deelen, met 3 Platen en 3 Vignetten, *f* 8,90.

„Als men een werk van DICKENS in handen neemt, al is het dan ook een roman, kan men er bij voorraad zeker van zijn, dat men altijd iets voor zijn gevoel zal vinden en mogelijk *winnen*. Dit mogen wij dan ook weer zeggen van *Kleine Dora.* Zelden lazen wij een roman, waar zoo vele en zoo verschillende karakters zoo diep doorzien en meesterlijk ontwikkeld zijn.... Welke geestige aanmerkingen heeft hij overal tusschengevlochten! Welke heldere blikken slaat hij in het hart der menschen en der maatschappij! en eindelijk, ik moet het nog eens herhalen, hoe natuurlijk zijn zijne personen geteekend!"

(*Vad. Letteroef.*, 1858, N°. 1.)

HERTHA,

DOOR

FREDERIKA BREMER.

VERTAALD DOOR

C. M. MENSING.

3 deelen compleet, met Vignet, *f* 4,80.

„De vrijheidsgeest, in het land van onafhankelijkheid en vooruitgang door onze Zweedsche romancière ingeademd voor nog niet vele jaren, ze blies dien niet weêr uit bij het verlaten van dien bodem; maar dat ze een schat heeft opgelegd van wat ze er groots en waars in vond, en dat ze dien heeft bearbeid en gelouterd, de voor ons liggende bladen spreken dat uit; want in de *Hertha* heeft ze aan hare Europesche zusters een geregt bereid zoo krachtig als krachtig, en ze biedt haar dat aan, om met frisscher levenskrachten en meer voedende bestanddeelen ook haar te doorstroomen."

(*Tijdspiegel*, 1857, N°. 6.)

ZAIDEE.

Uit het Engelsch,

van Miss MARGARETHA OLIPHANT.

2 deelen compleet, met 2 Vignetten, *f* 6,90.

„Wij mogen verklaren, dat ons in de *Zaidee* een allerbevalligste en boeijende roman werd geschonken, dien wij vooral als eene uitmuntende vrouwenlectuur zeer aanbevelen.

(*Tijdspiegel*, 1858, N°. 5.)

IVORS,

DOOR DE SCHRIJFSTER VAN:

Geertruida, De Beproevingen des Levens, Cleve Hall, enz.

Uit het Engelsch

DOOR ANTONIA.

2 deelen compleet, met Vignet, *f* 6,90

„De roem van Miss SEWELL is zoo wel gevestigd, dat ieder, die haar kent, het overbodig zal achten haren lof te vermelden. Het romanlezend publiek kan hare *Katharina Ashton* en *Cleve Hall* nog niet vergeten zijn, want hare werken laten in het gemoed iets blijvends na. Zij stelt zich niet tevreden met de verbeelding te prikkelen en te streelen, maar dringt door tot het hart en grijpt het geweten aan; dit is weder de onderscheidende verdienste van dezen roman. Waarheid en natuur zijn de hoofddeugden van *Ivors*. Wat wij met bewondering hier hebben opgemerkt, is, dat bij zoovele huisselijke tafereelen, als de S. geschilderd heeft, geen eentoonigheid of herhaling zich openbaart. Men erkent wel dezelfde hand, maar wordt telkens verrast door den rijkdom van haar talent. Het is ons zelfs toegeschenen dat hare werken in waarde toenemen. Zij bezitten nog eene andere verdienste: die namelijk, dat zij tweemaal kunnen gelezen worden.

(*Leeskabinet*, 1857, N°. 11.)

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft verzonden:

EENE GOEDKOOPE UITGAAF

VAN

VIJF MAANDEN.

EEN BOEK VAN VERTROOSTING OP DEN WEG DES LIJDENS.

DOOR

C. VAN SCHAICK.

Gr. 8°. 400 Bladzijden Druks. Prijs *f* 1.50.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, verscheen als thans *kompleet*:

HET GETUIGENIS DER GESTEENTEN,

DE GEOLOGIE IN BETREKKING TOT DEN BIJBEL EN HET GEOPENBAARDE SCHEPPINGSVERHAAL,

door **HUGH MILLER,**

met eene Inleiding en een Levensberigt van den Schrijver door **Dr. D. LUBACH.**

Met twee Platen en Portret. Prijs . . . . *f* 4,85.

Dit Werk bevat de volgende Hoofdstukken:

1. De Palaeontologische Geschiedenis van het Plantenrijk.	5. De Geologie in betrekking tot de Godgeleerdheid.
2. ——— Dierenrijk.	6. De Zondvloed.
3. Het Mozaïsche en het Geologische Getuigenis.	7. Het ontdekbare en het geopenbaarde.
4 Het Mozaïsche Scheppingsvizioen.	8. De Geologie en hare tegenstanders.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

Mr. H. J. KOENEN,

DE NEDERLANDSCHE BOERENSTAND HISTORISCH BESCHREVEN.

Inhoud: De Landbouwende en Veehoedersklasse in de Oude Wereld. — De vorming van den Nederlandschen Boerenstand gedurende de Middeneeuwen. — De Nederlandsche Boerenstand sedert de Hervorming. — De achttiende Eeuw. — Het Koninkrijk der Nederlanden. **Prijs *f* 1,65.**

Bij denzelfden verscheen vroeger:

MR. H. J. KOENEN.

OVER DE GESCHIEDENIS DER NIJVERHEID IN NEDERLAND . . . . . . *f* 1,90.

DE VROEGERE EN LATERE HANDELSPOLITIEK . . . . . . 1,75.

*** Bij den Boekhandelaar K. VAN HULST, te Kampen is uitgegeven:

NEVEL EN ZONNESCHIJN

door P. F. BRUNINGS,

1e *Luitenant der Infanterie.*

Met geïllustreerd Omslag.

PRIJS *f* 2,80.

Deze oorspronkelijke Roman van een geheel nieuw genre zal gewis de goedkeuring van het Beschaafd Publiek wegdragen en bij de aanstaande lange Winteravonden eene aangename Lectuur verschaffen.

Twaalf Predikatien ACHTER de BEDGORDIJNEN,

GEHOUDEN DOOR

Mejufvrouw SÖRENSEN

VOOR

den Heer SÖRENSEN.

Alle Vrouwen, die den Broek aan hebben, met den diepsten eerbied, opgedragen,

DOOR DEN SCHRIJVER.

Naar het Deensch. Prijs 40 Cents.

Dit Werkje met een keurig Geillustreerd Omslag is zeer geestig geschreven en verschaft den lezer eene alleraangenaamste Lectuur.

*** VOOR CATECHISATIEN EN HUISGEZINNEN.

Door T. S. FEENSTRA, Boekhandelaar te Sneek, is uitgegeven:

De Bijbelsche Geschiedenis

met leeringen, nuttig voor verstand en hart.

Een leer- en leesboek ten dienste van het opkomend geslacht

Naar de 56e Hoogd. uitgave van Dr. A. E. RAUSCHENBUSCH, vrij bewerkt door J. KRULL, Predikant te Oppenhuizen. Compleet in 2 deeltjes post 8°. 376 pagina's voor slechts *f* 1.10.

Men zie de gunstige recensien hiervan in de *Kerkelijke Courant* N°. 21 en 43 van 1857. — *Tijdspiegel* 1858 1e Aflev. — *Leeskabinet* 1858 Afl. 5 enz.

*** De Boekh. H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, debiteert met uitnemend succes:

H. ZSCHOKKE,

GODS GROOTHEID EN GOEDHEID IN DE SCHEPPING. Christelijke Natuurbeschouwing voor het Volk, 400 compres gedr. bladz. Prijs *f* 1,20, en in linnen band met goudenstempel. *f* 1,50.

Deze uitgave van het meesterstuk van ZSCHOKKE voldoet door haren vorm, inhoud en prijs aan alle vereischten van een Volksboek. Den bezitters van de Stichtelijke Uren, Uw Huisboek zal het voorzeker hoogst welkom zijn.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is heden uitgegeven:

WILLEM BAARLAND.

VOOR JONGELINGEN

IN HET SCHOONSTE, DOCH TEVENS GEVAARLIJKSTE TIJDPERK HUNS LEVENS.

Tweede, verbeterde druk,

DOOR

H. A. VAN CHARANTE.

310 bladz. met eene plaat. Prijs *f* 1,50.

Voor Jongelingen die de School verlaten of hunne intrede doen in de Maatschappij, is dit werkje, dat in behagelijken en boeijenden vorm geschreven is, zeer aan te bevelen.

EENVOUDIGE MIDDELEN

EN

RAADGEVINGEN

tegen: Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Verkoudheid, Hoest, Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, Buikloop, Aanbeijen, Jicht en Rheumatisme, Aamborstigheid, Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den Pisweg, Graveel, Wormen, Lintworm, Vallende Ziekte, Koliek, Geelzucht, Waterzucht, Scheurbuik, Ziekten der Kinderen, Klierziekten, Oogziekten, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Behoedmiddelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera Morbus, Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziekte enz., vindt men in

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

Nagezien en vermeerderd met

AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN

VAN DE

Onderscheidene Ziekten, enz.,

DOOR

A. J. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der 2de Klasse bij de Armee.

Vijfde druk.

Te Leeuwarden, bij L. SCHIERBEEK, gedrukt, en verders in alle Boekwinkels te bekomen à ***f* 1,25.**

Het Zondagsblad van den 7den September 1851, besluit zijne gunstige beoordeeling over dit Werk als volgt:

„In één woord, schrijver en vertaler hebben beide een „goed werk verrigt, hetwelk velen zoowel aangenaam als „van dienst zal wezen, en der maatschappij alzoo een geschrift aangeboden, hetwelk wij een veelvuldige lezing „toewenschen, dewijl het ongetwijfeld veel nut en leering „kan stichten."

Bij denzelfde is mede gedrukt en alom te bekomen:

REKENBOEK VOOR MEISJES,

door **BAARS en JOLING**, 2e druk in 3 Stukjes; het 1e à 12½, het 2e à 10 en het 3e à 17½ Cts.

Bovenstaand REKENBOEK, waarvan de 1e druk in twee stukjes is uitgegeven, beveelt zich, door de eigenaardige wijze van bewerking, bijzonder aan, en is reeds door onderscheidene HH. Onderwijzers op hunne scholen ingevoerd.

*** Bij A. HOOGENBOOM, School-Boekhandelaar te Amsterdam, is van de pers gekomen:

A. L. BOESER. Eerste Rekenboekje enz. 6e *druk.*
Tweede „ 5e „

De *herhaalde herdrukken* van deze en de andere Rekenboekjes van *Boeser* maken alle aanbeveling overbodig. Verder wordt door bovengenoemden met goed succes gedebiteerd:

P. KROM. Leeroefen. voor de Lagere Scholen, 1e Curs. à *f* 0,12½, 2e curs. 1e ged. à *f* 0,20, 2e curs. 2e ged. à *f* 0,25 en **P. KROM**, een woord aan mijne Ambtgenooten enz. *f* 0,05.

De bijdragen voor het Lager Schoolwezen heeft zich *zeer gunstig* over deze *Leeroefeningen* uitgelaten.

A. LEONARDI. Oefeningen voor het Denkvermogen à *f* 0,10.

C. G. VON THORN. Liederkrans à *f* 0,15.

K. HAMER. Tafel van Vermenigvuldiging op Rijm, à *f* 0,03. Zeer geschikt om den kleinen, die al *versjes leerende* in het geheugen te prenten.

Ter perse. Om met primo Oct. e. k. te verschijnen: De 3e Afl. van het *Tijdschrift voor Rek., Stel., Meetk. enz.* Dit Tijdschrift onderscheidt zich gunstig, zoo door deegelijkheid als goedkoopte (50 Cts. per Jaarg. van 4 nos.) en mag zich bij voortduring over de vele medewerkers verheugen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.